

aval a la seua tasca. Per això ha convençut Carme Alborch perquè encapçale la llista municipal socialista a València ciutat –sectors del PSOE l’haurien proposada ara, fins i tot, com a candidata a l’alcaldia de Madrid, ja que l’aspirant socialista de rebot, el cap de l’àrea econòmica de la Moncloa, Miguel Sebastián, sembla una aposta feblíssima–. Alborch segurament no serà investida com a alcaldessa, però Zapatero no dubta que retallarà distàncies amb el PP al cap i casal, i que els seguidors de l’exministra aprofitaran l’excursió al col·legi per votar Pla. El desig d’Alborch de presentar-se a les eleccions era equivalent a zero, però ha acatat amb bona cara. Fa temps que està embadalida, amb Zapatero.

‘Valencians’, amb cursiva. No ho sembla, però a l’executiu de Zapatero hi ha tres membres nascuts al País Valencià, i no de tercera fila, precisament. Els dos vicepresidents –María Teresa Fernández de la Vega i Pedro Solbes–, així com el ministre d’Administracions Públiques, Jordi Sevilla, en són oriünds. La seua influència en la política valenciana, però, és nul·la. Si de cas, algunes declaracions de Sevilla han aixecat polseguera, ja que incloïen suggestius rumors sobre candidatures municipals –anuncià una “sorpresa” a la ciutat de València, finalment materialitzada en Alborch– i fins i tot a àmbit autonòmic, on els diaris conservadors, mirant de desestabilitzar Pla, l’han suggerit com a possible substitut. Sevilla els ha donat més peixet, advocant per un “minitransvasament” de l’Ebre al nord de Castelló.

Hi ha hagut declaracions de ministres que han influït bastant més que no el trident valencià. Medalla d’or i corona de llorer per a la responsable de Medi Ambient, Cristina Narbona, que no sols ha hagut de defensar l’abolició del transvasament de l’Ebre, sinó que, a més, ha anunciat “l’esgotament del model turístic de sol i platja”. “Perill públic”, “enemiga dels valencians” o “la pitjor medusa” són només algunes de les reaccions que ha rebut de les hosts del PP.

En perfecta sintonia amb Narbona, la titular d’Habitatge, María Antonia Trujillo, va arribar a assegurar: “Ni conec, ni vull conèixer Benidorm.”

Tenim un Pla. Després de tot això les enquestes encara són esperançadores

per al PSPV, i Zapatero preveu desembarcar al port de València amb ànims de conquesta. Amb un PP del tot escorcat a la dreta, el discurs de la por –“vénen els rojos i els catalanistes!”– amenaça de fer perdre vots al PP per la seua dreta extrema –en favor d’opcions que fa temps que alerten d’aquest “perill”– i, alhora, mobilitzaria sectors abstencionistes del PSOE que no senten cap terror, a més d’una part d’aquells que indistintament voten PP o PSOE, i que pensen que els populars sobreactuen.

Fins al maig, la desfílada del president espanyol i dels seus ministres serà continuada, com si es tractara d’una *troupe de majorettes*. Els socialistes valencians ja distribueixen un llibret de dotze planes en què detallen les actuacions del Govern del PSOE al País Valencià. Com els 1.000 milions d’euros que permetran celebrar la Copa de L’Amèrica al juny –els comptes de la Generalitat València-

na i de l’Ajuntament no hagueren suportat la despesa que en comporta l’organització–. O, també, que ja estiga licitat el 92% del trajecte de l’AVE que, al 2010, unirà el País Valencià i Madrid –el Govern del PP, diu el PSPV, només va desenvolupar l’1,5% de les obres.

El temps, en política, passa de manera vertiginosa, però Zapatero tampoc no oblida la taula de salvació que Pla va llançar-li amb la reforma de l’Estatut valencià, ara fa un any, quan el debat sobre el text català coïa, i molt, al PSOE. Endinsar el PP en l’espiral reformista va costar grans discussions entre els socialistes valencians i els que podrien esdevenir, en pocs mesos, socis de govern.

Per això, Zapatero, per entronitzar Pla, avui passejaria per València i escamparia algunes de les partícules del seu efecte que encara li puguen quedar.

Víctor Maceda

EL PSOE esvaeix el PSIB

Del “ser més PSIB que PSOE” que preconitzava el secretari general dels socialistes balears, Francesc Antich, queda poc. El record, si de cas.

L’any 1998 Francesc Antich guanyà les primàries del PSOE balear. Es convertia així en candidat a la presidència del Govern a les eleccions del 1999. El seu lema era “Ser més PSIB que no PSOE”. Una vegada al capdavant del Govern, calia reorganitzar el partit. L’any 2000 la Federació Socialista Balear –PSOE celebrà el congrés ordinari. Per primera vegada en molts anys –de fet, l’única–, l’assemblea fou pau i concòrdia. Antich va ser aclamat com a secretari general. En

aquell congrés es va fer realitat el “Ser més PSIB que no PSOE”. El partit s’insularitzà molt –cada illa passava a ser una federació– i, en general, s’inspirà en el PSC de Pasqual Maragall, tot i no ser jurídicament diferent del PSOE –com sí que ho és el partit català–. La inspiració catalana arribà al punt que canvià el nom per passar a dir-se Partit dels Socialistes de les Illes Balears (PSIB). Val a dir, però, que el nou nom no quallà del tot, ja que a Menorca i a les Pitiüses han continuat fent servir únicament la sigla PSOE, i a Mallorca ha esdevingut una marca purament oficial. De fet, els mateixos dirigents es refereixen sovint al seu partit simplement com a PSOE. En aquells anys la sintonia entre Antich i Maragall era absoluta. Era l’època en què, juntament amb Joan Ignasi Pla al País Valencià i Marcelino Iglesias a l’Aragó, impulsaren allò de “l’eix federalista” en el si del PSOE espanyol.

La derrota a les eleccions generals del 2000 no solament no afectà negativa-

ment els plans autonomistes d'Antich, sinó tot al contrari. En efecte, com que la direcció federal a Madrid visqué uns anys molt convulsos, Antich va gaudir d'ample autonomia per gestionar tant el Govern com el partit a Balears. Només un exemple: la famosa ecotaxa va ser batejada pel conseller d'Hisenda Joan Mesquida –actual director general de Policia i Guàrdia Civil– com una “expressió de sobirania política”, una observació que ara seria impossible. Els anys de crisi successòria en el si del PSOE acabaren amb l'elecció de Zapatero com a nou secretari general gràcies al suport decisiu de Maragall. Semblava que les ànsies de reforma del partit, en el sentit que desitjaven Maragall i Antich, acabarien concretant-se.

La derrota balear del 2003 deixà el PSIB-PSOE en una situació interna caòtica. Antich es veié qüestionat i novament el partit es dividí en dos. El sector crític l'acusava de “ser massa nacionalista”. La crisi amenaçava seriosament Antich. Tant, de fet, que decidí abandonar el Parlament illenc i anar-se'n a Madrid de diputat. Aconseguí l'acta en les generals de març del 2004, al mateix temps que Zapatero es convertia en president del Govern espanyol.

A partir d'aquest moment les ànsies autonomistes del PSIB començaren a minvar. Antich, però, en públic no ho

reconeix: diu que ara la cúpula a Madrid comparteix la visió de l'Espanya plural que ell defensava. Tanmateix, el fet és que, a poc a poc, en els tres anys transcorreguts el PSIB ha virat i s'ha arreglerat al mil·límetre amb la direcció federal. Per exemple, quan Maragall s'enfrontava amb Madrid per l'Estatut català, els balears mai no donaren suport al català i sempre s'alinearen amb la línia estatal. Bona prova de l'allunyament entre Maragall i Antich es reflecteix en el fet que el president català no va rebre Antich ni una sola vegada en la seva presidència a pesar que li havia demanat audiència. Tot allò de “l'eix federalista” s'esvàf. Els socialistes balears s'han mostrat sempre com a defensors de Zapatero, amb tot i davant tothom. O més que defensors, caldria dir que disciplinats i obedients militants. Ni en una sola ocasió no hi ha hagut discrepància. Per exemple, el PSIB va canviar en moltes ocasions d'opinió envers la reforma de l'Estatut balear, i sempre per poder acatar les ordres de Madrid, que al seu torn variaven depenent dels interessos estatals. Els socialistes balears s'han oblidat de tot allò de “ser més PSIB que no PSOE”. Els seus dirigents, amb Antich al capdavant, parlen sense embuts que “a Balears només hi ha PP o PSOE” i que la seva aposta “és Zapatero”. Els temps de

creure en l'objectiu de crear un partit propi, autòcton, diferenciat de l'espanyol s'han acabat. Les consignes de Madrid s'executen sense discussió. Segurament en moltes hi estan d'acord, però és impossible que hi estiguin en totes. El canvi no es nota únicament en aquesta alineació amb l'estatal –fet que, al cap i a la fi, és lògic en un partit estatal–. Alguns dels qui el 2003 atacaren Antich per ser “massa nacionalista” ara formen part del grup encapçalat pel secretari general. Encara és més, Antich ha explicat sovint, en els últims dos anys, que s'equivocà quan, sent president, féu massa esment de les “qüestions identitàries”. Conseqüència del canvi és que avui és fàcil sentir els candidats i dirigents socialistes parlant en castellà en els mitjans de comunicació, cosa que abans era gairebé impossible. Antich fins i tot s'ha mostrat favorable al trilingüisme –ensenyament en un tercer idioma, un d'estranger, en detriment de les classes en català–, tot i ser crític amb la manera com el govern de Matas l'ha imposit. El mot nacional, referit a l'estat, sovinteja en boca dels dirigents socialistes balears, mentre que abans no el feien servir gairebé mai...

En definitiva, el PSOE ha esvaït el PSIB i l'ha deixat en un simple nom.

Miquel Payeras